

**Київський національний університет театру, кіно і телебачення  
імені І. К. Карпенка-Карого  
Інститут екранних мистецтв  
Кафедра звукорежисури**

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**

**Завідувач кафедри  
Домбругова Н.М.**

**«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2025 року**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ  
ДЛЯ НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ  
ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

**галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»  
спеціальність В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво»  
освітньо-професійна програма «Звукорежисура»**

**Київ – 2025**

Методична розробка для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки», спеціальності В1 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво.

Розробники:

Домбругова Наталія Михайлівна – завідувач кафедри звукорежисури, доцент, заслужений працівник культури України

Костюк Наталія Олександрівна – доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри звукорежисури.

Методична розробка розглянута і затверджена на засіданні кафедри

---

---

(назва кафедри, факультету / інституту)

Протокол № \_\_\_\_ від «\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2025

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_ Наталія Домбругова

## Загальні положення

Виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи для здобувачів другого рівня вищої освіти галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» спеціальностей В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво» за освітньо-професійною програмою «Звукорежисура» передбачено Державними стандартами вищої освіти, освіти, навчальною програмою та навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем у Київському національному університеті театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого.

Згідно зі змістом статті 5 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, другий (магістерський) рівень вищої освіти передбачає:

- поглиблення теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей до рівня, достатнього для продукування нових ідей, розв’язання комплексних проблем у галузі професійної та (або) дослідницько-інноваційної діяльності;
- оволодіння основами методології наукової діяльності;
- проведення власного наукового дослідження або здійснення творчо-наукового проекту, результати якого мають наукову і творчу новизну, теоретичне та практичне значення в обраній культурно-мистецькій галузі.

Випускний магістерський творчий проект є самостійною творчо-науковою роботою, якій надано кваліфікаційну функцію і яка готується для публічного захисту з метою отримання академічного ступеня «магістр» за обраною спеціальністю В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво» і спеціалізацією «Звукорежисура»,

У методичних рекомендаціях висвітлено процес підготовки та виконання магістерських робіт до етапу проведення процедури захисту. Висвітлено вимоги до написання та оформлення текстової частини; рекомендації щодо викладу та

особливостей використання наукових джерел (правил оформлення, цитування та посилання) тощо. У додатках наведено зразки оформлення титульної сторінки, змісту, вступу, висновків дослідження і використаної літератури.

**Метою** методичних рекомендацій є сприяння виконанню здобувачами освіти кваліфікаційної науково-творчої роботи на здобуття академічного ступеня «магістр» шляхом поглиблення у їх досвіді розуміння методологічних основ його здійснення, а також розвитку знань, умінь і навичок для набуття компетентностей, необхідних для ефективного вирішення завдань і проблем у професійній діяльності.

У процесі виконання та захисту магістерської кваліфікаційної праці здобувач **повинен удосконалити такі спеціальні (фахові) компетентності,**  
як:

СК01. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні та вирішенні проблем теорії та практики аудіовізуального мистецтва та медіавиробництва.

СК02. Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної творчо-виробничої діяльності в аудіовізуальній сфері у професійній діяльності, зокрема в звукорежисерській діяльності.

СК03. Здатність застосовувати сучасні методи та засоби аналізу та прогнозування складних проблем професійної діяльності.

СК04. Здатність приймати ефективні рішення при невизначених умовах та вимогах, управляти стратегічним розвитком та поточною діяльністю виробничого колективу в сфері аудіовізуального мистецтва та медіавиробництва.

СК05. Здатність до експертної та консультативної діяльності в сфері аудіовізуального мистецтва та медіавиробництва.

СК07. Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації в аудіовізуальному мистецтві та медіавиробництві.

СК08. Здатність самостійно розробляти та професійно втілювати аудіовізуальні проекти, створювати аудіовізуальні твори.

СК09. Здатність здійснювати звукорежисерську діяльність в сфері аудіовізуального мистецтва та медіавиробництва на вищому, керівному рівні.

СК10. Здатність критично оцінювати художню якість аудіовізуального продукту та обґрунтовувати експертні висновки.

СК12. Здатність керувати власною кар'єрою та безперервно продовжувати освіту.

СК14. Здатність до організації професійної колективної діяльності з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.

СК15. Здатність розуміти та використовувати особливості художньо-виробничих тенденцій міжнародного аудіовізуального процесу у застосуванні сучасних методик і технологій виробництва екранного твору.

### **Загальні вимоги до процесу виконання магістерської роботи**

У процесі здійснення магістерської роботи здобувач має досягти нового рівня у розвитку набутих на попередніх рівнях освіти компетентностей, при роботі над її текстовою частиною відбувається вироблення навичок наукового мислення, точності і чіткості викладу. Водночас необхідною умовою успішного захисту є дотримання норм **наукової етики** та **академічної доброчесності** внаслідок дотримання законодавства про авторське та суміжні права, коректного використання джерел та мистецьких і технологічних ідей, а також перевірених та науково достовірних джерел, самостійного вирішення визначених завдань тощо. Порушенням академічної доброчесності є, зокрема, надання завідомо неправдивої інформації щодо авторства наукового дослідження; академічний плагіат внаслідок використання результатів, що були отримані іншими авторами; свідомо зміна наявної інформації, що приводить до її фальсифікації тощо.

Кваліфікаційна магістерська робота передбачена навчальним планом магістратури і виконується відповідно до нього. Всі етапи її виконання повинні

бути проконтрольовані науковим керівником та кафедрою, для чого плануються систематичні звіти магістрантів на засіданні кафедри. За умови недотримання таких вимог, науковий керівник не пізніше ніж за 30 днів до засідання комісії із захисту кваліфікаційної роботи має надати завідувачу кафедри інформацію щодо стану виконання магістерського дослідження.

Процедура перевірки роботи на дотримання норм академічної доброчесності здійснюється не пізніше ніж за 30 днів до її захисту.

Не пізніше ніж за 15 днів захисту кваліфікаційної роботи на засіданні кафедри проводиться попередній захист для прийняття рішення щодо допуску до нього.

Зброшурована кваліфікаційна робота не пізніше ніж за тиждень до дати захисту подається на рецензування. У рецензії повинна бути зафіксована оцінка роботи (наукового рівня, теоретичних і практичних здобутків, рівня володіння спеціальною термінологією, широта охоплення проблематики тощо), характеристика позитивних аспектів, цінних для спеціалізованої діяльності (практичне значення).

Рецензія повинна бути отримана не пізніше ніж на добу до публічного захисту і надана на кафедру. На кафедру зброшурований та електронний примірники кваліфікаційної роботи подаються не пізніше, ніж за тиждень до публічного захисту.

### **Основні етапи виконання магістерської роботи:**

#### **цілі та деякі особливості**

На відміну від дисертацій на здобуття вищих наукових ступенів, тема магістерської роботи зі спеціалізації «Звукорежисура» має відповідати освітньо-професійній програмі навчання і, хоча повинна бути виконана як самостійний творчо-науковий проект, має базуватися на оперуванні відомими рішеннями і прийомами та демонструвати досягнення базового рівня наукових досліджень у текстовій частині. Тому її виконання покликане не стільки розв'язувати наукові

проблеми і завдання, скільки виявити здатність автора у ході творчих експериментів здійснювати відбір результатів, ефективних для втілення задуму і реалізації теми; цілеспрямовано проводити науковий пошук та експериментування у доцільних для реалізації теми напрямках; виявляти ефективні шляхи розв’язання професійних проблем тощо.

Виконання магістерської роботи здійснюється в кілька етапів. Зазвичай такими етапами є попередній (організаційний) етап, що завершується вибором і затвердженням теми дослідження. Наступними етапами є творчо-практичний, узагальнення і остаточного оформлення досягнутих результатів. Результативність діяльності магістранта безпосередньо залежить від розуміння сутності, важливості й дотримання цих етапів, кожен з яких має особливий зміст і завдання. Завершує виконання магістерської роботи етап підготовки і здійснення публічного захисту.

### **Підготовчий етап. Вибір і затвердження теми.**

На підготовчому етапі відбувається з’ясування мотивації звернення до тематики, бачення магістрантом мети і завдань, орієнтація у матеріалі. У цей період є доцільним звернення до опублікованих праць, в яких здійснено огляд та аналіз актуальних тенденцій в українському кінематографі загалом та аудіовиробництві зокрема, наприклад – статті «Аудіовізуальна сфера та креативні індустрії: морфологічні трансформації в першій чверті XXI ст.» А. М. Алфьорова і З. І. Алфьорової [1], монографії «Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті» І. Б. Зубавіної [8], методичних розробок, присвячених окремим галузям діяльності звукорежисера [5,6, 9,19].

Тематика робіт визначається на основі ініціатив здобувачів освітнього рівня шляхом коригування пропозицій на засіданні випускової кафедри КНУТКиТ ім. І. К. Карпенка-Карого. На цьому ж засіданні відбувається їх затвердження.

Теми не можуть бути тотожними тим, за якими на кафедрі вже були виконані магістерські роботи упродовж попередніх п'яти навчальних років. Теми формулюють з врахуванням інтересів здобувачів освіти (зокрема, її значущість для професійної діяльності) та відповідно до змісту фахових дисциплін освітньо-професійної програми «Звукорежисура». При визначенні теми враховують її актуальність у спектрі нагальних проблем наукового та практичного характеру, достатність теоретичної бази, можливість досягнення належного ступеню наукової і творчої новизни.

Тема магістерської праці повинна бути спрямована на вирішення професійних завдань в області історії, теорії та практики звукорежисури; висвітлення можливостей звукорежисерських систем та вирішення професійних звукорежисерських завдань у галузях медіавиробництва, музичного, перформативного мистецтва та споріднених галузей. Назва теми має бути місткою, лаконічною, чітко відображати предмет і не ускладненою псевдонауковою термінологією.

Студенти визначають і попередньо формулюють тему магістерської роботи упродовж перших тижнів першого курсу навчання в магістратурі. За необхідності конкретизації напрямку роботи, на етапі, що випереджує засідання кафедри з затвердження тем, здобувач освіти може звернутися за консультацією до викладачів випускової кафедри. У випадку сумнівів щодо доцільності чи можливостей реалізації ініційованої здобувачем теми, студент повинен представити її розширене обґрунтування з висвітленням можливостей успішного виконання проекту.

У формулюванні теми не бажано використовувати ускладнену термінологію. У назві теми не допускається використання слів чи словосполучень на кшталт «Аналіз....», «Вивчення процесу...», «Деякі питання...», «До питання...». «Дослідження деяких шляхів...», «Дослідження питання...», «Розробка...», «Проблема ...» тощо, оскільки вони є концептами, що відображають завдання і процеси, типові і характерні для всіх досліджень.

Ключові слова у їх більшості мають бути узгоджені з метою, предметом на науковою новизною дослідження.

Теми дипломних (магістерських) робіт обговорюють на засіданні кафедри звукорежисури і затверджуються директор Інституту екранних мистецтв. Список тем, обраних студентами із зазначенням прізвища, ім'я, по батькові студента та наукового керівника, дати обрання теми, зберігається на кафедрі. За необхідності, але не пізніше ніж за один місяць до захисту, тема магістерської роботи може бути уточненою або зміненою. Такі зміни повинні бути ухвалені рішенням кафедри і внесені в наказ по Інституту екранних мистецтв.

Назва теми повинна бути тотожною зазначеній в наказі про закріплення тем магістерських робіт, на титульному аркуші самої роботи, у документах Екзаменаційної комісії та додатку до диплома.

### **Творчо-практичний і науковий етап.**

Після затвердження теми магістерського дослідження разом з керівником та науковим консультантом відбувається уточнення чи розробка завдань, визначається етапність і графік виконання. Водночас здійснюється складання базового плану, який на етапі остаточного оформлення текстової частини набуде вигляду змісту магістерської роботи.

Обов'язковою умовою на цьому етапі є пошук і вивчення опублікованих матеріалів (монографій, статей, дисертацій та ін.) і творчих робіт, досвід, принципи, підходи і технології у яких є необхідними для успішного розкриття теми роботи. Важливою частиною джерельної бази, що засвідчить про глибоке проникнення у досліджувану сферу і вивчення її практичного аспекту, є пошук інтерв'ю і критичних відгуків, що належать режисерам і звукорежисерам, можливо – іншим фахівцям, що сали стосунок до створення звукової складової кінострічок або проектів. За об'єктивної рідкості таких документів, вони можуть мати особливе значення для осягнення сутності чи форм втілення тієї чи іншої ідеї / жанру / персонажу тощо на певному історичному етапі розвитку

аудіовізуального мистецтва.

Наслідком є створення списку використаної літератури і джерел, опрацювання яких є основою для осмислення реальної наукової новизни магістерської роботи, уточнення вихідних ідей і застосовуваних концептів, методів і засобів. Опрацювання зібраних інформації та матеріалу сприятиме чіткості обґрунтування власного підходу до вирішення проблематики і досягнення мети, осмисленню раціональної структури, напрямків експериментування з аудіовізуальним матеріалом чи генерування власних авторських звукових рішень для окремих епізодів / сцен чи для всієї творчої роботи загалом.

Для формування чіткого уявлення про те, у яких напрямках розгорталося вивчення обраної проблематики, які наукові і творчі контексти було вивчено, методологічні підходи яких праць було застосовано, для вирішення завдань у власній магістерській праці доцільно здійснити систематизацію знайденої літератури за цими та іншими (наприклад, персонологічними) позиціями. На цьому етапі за допомогою керівника магістерського дослідження чи наукового консультанта здійснюється редукція (відбір) найбільш важливих матеріалів для формування і опису теоретичного базису роботи (зокрема, за щойно наведеним принципом). Якщо ж інформаційна база недостатня, необхідно враховувати дослідження і творчі експерименти у дотичних наукових чи мистецьких напрямках. Не рідкими є випадки, коли звернення до праць з дотичних сфер не тільки підвищує рівень ерудованості, а й прояснює шлях до уяскравлення закономірностей чи посилення наочності власного науково-творчого проекту.

Наслідком проведення такої роботи є набуття або поглиблення навичку критичного осмислення матеріалу, класифікації та систематизації фактологічної і наукової основи.

Результатом проходження цього етапу магістерського дослідження має стати написання тексту початкового розділу. У цьому процесі має велике значення виявлення логічних зв'язків між різними сферами і ракурсами проблематики, а також вибудовування послідовного викладу. Важливо звертати

увагу на ймовірне виникнення текстових повторів, збагачення наукової мови і поняттєво-термінологічного апарату. Потреба особливо пильного ставлення стосується чіткості розмежування власних ідей та використання тез чи концепцій з праць інших авторів, для чого відшліфовують навик оформлення посилань і цитування. Не менш істотним є здобуття навиків виваженої аргументації та інтерпретації таких цитат, переказу вже оприлюднених думок чи реалізованих методик створення аудіовізуальної образності або ж реалізованих творчих проєктів. Саме це свідчить про рівень зрілості наукового мислення і, водночас, творчого сприйняття.

Важливо фіксувати не тільки знайдені технологічні рішення чи прийоми, а й нотувати власні спостереження над самим процесом досягнення бажаної мети або проміжної цілі у вигляді тексту. Саме такі записи часто дозволяють враховувати найменші деталі творчо-пошукового процесу, уточнювати результати, що були отримані в іншими дослідниками, предметно конкретизувати його опис і аналіз, оптимізувати алгоритми і підходи до вирішення завдань, ефективніше систематизувати досягнуті результати. Доцільно при цьому звертати увагу на осмислення і опис деталей / конкретних послідовних дій певного процесу чи його складових, у яких може виявлятися інноваційний підхід (частіше – зародки інноваційного підходу) до вирішення звуко-технічної проблеми або ефективного коригування існуючих методик створення певних звукових ефектів. Ретельність у такому описі узгоджується з необхідністю постійно коригувати та оцінювати проміжні результати і має сприяти проявам евристичного чинника як важливого компонента творчої діяльності звукорежисера.

При підготовці початкового (чорнового) варіанту тексту істотне значення має врахування актуальних тенденцій (трендів) у звукорежисерській сфері за чіткого розрізнення сутності мистецького артефакту, технологій чи створення бізнес-продукту. У останньому випадку першорядне значення має увага до запитів цільової аудиторії та / або специфічного культурно-мистецького

середовища.

Натомість, маючи на меті створення артефакту (від *лат. artefactum*, від *лат. ars* - мистецтво + *лат. factus* - зроблений, «мистецько зроблений» або «зроблений за законами мистецтва») як результату цілеспрямованого втручання в спостережуваний процес, увагу доцільно спрямовувати на результати, неможливі у природних умовах (наприклад, за органічності походження, появи чи розгортання звукового ефекту чи процесу в природному для нього середовищі). Адже звукові ефекти і колорити, будучи матеріальними втіленнями тих чи інших задумів в межах певної концепції несуть у собі або проявляють певні мистецькі смисли. Вони можуть бути наділеними оригінальною авторською символікою чи узгоджуватися з загальнолюдськими архетипами (або спрямовувати до них). Відтак кожна створена звукорежисером як аудіодизайнером влучна звукова деталь потенційно здатна впливати на зміст аудіовізуального твору як в окремій його складовій (сцені, епізоді, фрагменті сцени чи епізоду), так і в його цілісності. Звертає на себе увагу, що у цьому сенсі звукорежисерський зв сферою артефакт є аналогом цього ж феномену у програмуванні, оскільки у широкому сенсі виявляється допоміжним елементом у складі і структурі програмного забезпечення. Проте за випадковості виникнення такий звуковий матеріал у виробництві звуку та музики або внаслідок редагування іншого звуку може бути сприйнятим і оціненим як небажаний елемент у втіленні конкретної аудіовізуальної концепції.

Накопичені факти і відібрані прийоми / засоби доцільно або й необхідно зафіксувати у вигляді текстового матеріалу і творчої роботи. Такий текст студент-магістрант самостійно упорядковує, доводить у ньому наукову і творчу цінність та практичну значущість здійсненої праці.

Упорядкування матеріалу закріплюється у змісті магістерської роботи, в якому у систематизованому і сконцентрованому вигляді відбувається фіксація логіки і процесу здійснення дослідження та / або ієрархії і послідовності аудіовізуального експериментування.

Орієнтовна модель змісту текстової частини така<sup>1</sup>:

## ВСТУП

У Вступі текстової частини магістерської роботи повинні бути відображені всі складові, визначені для цього розділу відповідними документами МОН України та КНУТКиТ ім. І.К. Карпенка-Карого. У змісті цих складових бажано відобразити специфіку спеціалізації. Наприклад (орієнтовно):

**об'єкт дослідження:** *аудіовізуальний жанр / звукорежисерська концепція у певному середовищі / жанрі / циклі робіт / серіалі тощо;*

**предмет дослідження:** *артефакти / саунддизайн у драматургії аудіовізуального проєкту / фільму / вистави як засіб ... ; втілення ... звукової атмосфери у фантасмогоричних епізодах екранної казки;*

**мета** – *посилення ефектів присутності / недієгетичної палітри аудіовізуального ігрового твору шляхом заміщення оригіналу фонограми / визначення особливостей співвідношень звукових пластів у монологічних епізодах / епізодах тиші у фільмах певного режисера*

### Основні завдання:

- вивчення контексту і тенденцій ...;
- аналіз драматургії та сценарних деталей аудіовізуальної концепції у перформансах в музейному середовищі;
- складання музичної та шумової експлікації;
- вибір найбільш доцільного для роботи обладнання та апаратури;
- використання авторської / цитат музики з класичного фонду для створення ефекту граничної напруги / психологічного впливу / контекстуального ефекту;
- визначення драматургічних аспектів використання «генеральних

---

<sup>1</sup> У цій моделі надається коротка характеристика доцільного змісту тієї чи іншої складової та орієнтовні назви підрозділів.

звукових пауз»;

- здійснення звукового монтажу; тощо.

При визначенні завдань важливо розуміти, що вирішення кожного з них має бути відображене у висновках.

Істотною складовою визначення актуальності пропонованого дослідження є визначення *ступеню розробленості проблеми* або вивчення відповідної тематики. У наливанні матеріалу магістерської праці доцільно надати перелік стрічок, зразків аудіовізуального мистецтва, що були вивчені для осмислення актуального для теми творчого контексту.

При описі *методології* як загальної системи провідних принципів наукового осмислення і творчого осягнення можливих напрямків і засобів виконання магістерської роботи, теоретичного і практичного значень, наукової новизни та інших компонентів вступу доцільно відобразити систематизацію основних підходів до вирішення аналогічної / дотичної чи навіть тієї ж проблематики, створену на основі вивчення наукових, науково-популярних, інструктивних та інших джерел. При перерахунку методів потрібно чітко конкретизувати, з якою метою вони застосовані. При цьому особливо важливо звернути увагу на їх застосування у позначеній міжгалузевою специфічністю сфері звукорежисури.

У описі *новизни* праці варто вказати на вперше:

- здійснених класифікаціях / виявленні не зауважених раніше закономірностей / системному і різноаспектному аналізі певного звукорежисерського рішення тощо;
- важливого для вивчення певної проблеми уточнення критеріїв;
- конкретизації або доповненні існуючої фактологічної бази чи методологічних підходів;
- введення до наукового обігу нових джерел чи врахування не залученого у попередніх працях досвіду того чи іншого звукорежисера.

Як і при викладі всіх попередніх пунктів вступу, визначення новизни має здійснюватися не формальною констатацією, а супроводжуватися поясненням (за потреби – достатньо розгорнутим) суті новацій. Таке пояснення може стосуватися, наприклад, нетипового використання того чи іншого прийому чи апаратури, або ж виявлення розбіжностей при зіставленні методів, що вважалися принципово близькими чи спорідненими.

При визначенні практичного значення праці варто наголосити на тих перспективах, які відкриваються при впровадженні досягнутих результатів у практичну діяльність, наукову і освітню царини для їх збагачення чи врахування.

## **Розділ 1. [НАУКОВА ЧАСТИНА]**

1.1. [ Аналіз драматургічного задуму у зв'язку зі сценарними аспектами та визначення звуорежисерських «візій» окремих епізодів, напр.: *Елементи звукових пластів як чинники створення контрастів у аудіовізуальній пейзажності*].

1.2. [ Звуорежисерська експлікація (таблиці з конкретним змістом доцільно перенести у додатки) / шляхи забезпечення успішної реалізації звуорежисерської концепції, напр.: *Поліфонія фонограми як необхідний засіб аудіальної драматургії* ].

Попередні висновки

## **Розділ 2. [ТЕХНІЧНА ЧАСТИНА]**

2.1. [ Вибір обладнання та технологій для реалізації концепції звукозапису та звуковідтворення. Надати не тільки опис можливостей, а й пояснити, чому обрано саме ті чи інші прилади. Бажане наведення прикладів зі світового фонду]

2.2. [ Опис застосованих технологій звукозапису / звуковідтворення і констатація досягнутих результатів ].

Попередні висновки

**ВИСНОВКИ** (відповідність до поставлених завдань обов'язкова.

визначення перспективності створеного варіанту аудіовізуального контрапункту, наприклад, - його застосування в різних акустичних середовищах.)

## **СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

## **ДОДАТКИ**

Кожен з розділів і підрозділів (кількість яких можна збільшувати відповідно до особливостей аналізованого матеріалу, особливостей виконання проєкту тощо) має втілювати шлях до досягнення мети роботи шляхом розв'язання конкретних завдань. Назви розділів вказують на комплексну проблему або сферу, в межах якої відбувається досягнення конкретної проблемної ситуації або реалізація певної групи завдань. Типовою помилкою є формальне ставлення до висновків до кожного розділу (т. зв. «попередніх висновків»). У них необхідно відобразити не стільки назви чи перерахувати розглянуті проблеми, скільки досягнуті конкретні результати у їх вирішенні і окреслити ту частину системи, що визначить досягнення мети.

Після систематизації викладу у вигляді суцільного і логічно послідовного тексту здобувач освіти подає його, а також і творчу аудіовізуальну частину для отримання зауважень і порад керівнику та науковому консультанту. Після їх опрацювання, що має мати наслідком вдосконалення теоретичного і практичного матеріалу, а також повторного подання, за відсутності критичних помилок і перевірки щодо дотримання норм академічної доброчесності, магістерська праця має бути представлена для перевірки на плагіат.

Для апробації ефективності набутих здобувачами магістерського рівня освіти навиків і результатів, доцільно спрямовувати до виступів на науково-практичних конференціях та залучати до проведення дискусій. У випадках зацікавлення продовженням освіти на вищих рівнях, бажаним є написання

магістрантом статті та тез для публікації у відповідних типах наукових праць. Важливим етапом набуття необхідного досвіду для успішного отримання кваліфікації є здійснення попереднього захисту магістерської роботи.

Дотримання чи, принаймні, врахування вказаних особливостей і критеріїв сприятиме розумінню процесу роботи над кваліфікаційною працею, її успішному завершенню і захисту, а також істотному підвищенню фахового рівня здобувача освіти.

## РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алфьоров А. М., Алфьорова З. І. Аудіовізуальна сфера та креативні індустрії: морфологічні трансформації в першій чверті ХХІ ст. *Культура України*. 2022. Вип. 77. С. 7–18.
2. Андрейченко О. І., Ачилова В. П., Прадід Ю. Ф. Студентська наукова робота: 130 запитань і відповідей: посібник. Сімферополь, 2008. 88 с.
3. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015
4. Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій. Бюлетень ВАК України. 2011. № 9–10 .
5. Домбругова, Н. М. Робота звукорежисера на телебаченні. Київ, 2023. 9 с.
6. Домбругова, Н. М. Звукорежисура театру. Музичне оформлення театральних вистав. Київ, 2023. 6 с.
7. Загнітко, А. П., Вінтонів М. О. Випускні кваліфікаційні роботи: навчальний посібник. Донецьк : ДонНУ, 2003. 56 с.
8. Зубавіна І. Б. Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті / Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України. Київ : ФЕНІКС, 2007. 296 с.
9. Курбанов Г.О. Музично-звукове оформлення анімаційних фільмів. 19 с.
10. Курбанов Г.О. Музично-звуковий дизайн фантастичних фільмів (на прикладі фільму «Сталкер» (режисер Петляк Нікіта)) : Наукове обґрунтування творчого мистецького проєкту на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» / Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. Київ, 2024. 160 с.
11. Мороз І. В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту : посібник. Київ, 1997. 56 с.
12. Методичні рекомендації щодо написання та оформлення магістерських робіт. Вінниця ДонНУ імені Василя Стуса, 2018. 40 с. 16.

13. Погребняк Г. П. Авторський кінематограф у культурному просторі другої половини XX – початку XXI століття : монографія. Київ : НАКККіМ, 2020. 448 с.
14. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 р. № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
15. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво для другого (магістерського) рівня освіти : Наказ МОН від 10.07.2019 р. URL: <https://arts.gov.ua/wpcontent/uploads/2021/09/021-osvitnij-standart-magistr-1.pdf>
16. Сидоренко, В.К., Дмитренко, П.В. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня. Методичні поради. 3-тє вид., виправл. і доп. Київ :: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», Видавництво «Толока», 2005. 80 с.
17. Спіцин, Є. С., Назаров, С. М. Організація науково-дослідної роботи студентів у вищому навчальному закладі. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2001. 63 с.
18. Стулій, А. І. Особливості використання мультимедійних засобів у контексті створення аудіовізуальних творів. Наукове обґрунтування творчого мистецького проєкту на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» / Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. Київ, 2024. 115 с.
19. Філіпенко, А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2005. 208 с.
20. Шейко, В. М., Кушнарєнко, Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: ЗнанняПрес, 2002. 295 с.